

C phlebotomat: Et similiter uexat medicaminibus felliducis, quæ cholagoga uocant, atq; urinalibus, quæ diuretica appellant. Item Praxagoras primo libro *Χολαγωγὰ* *felliduca.* rationum icorosis adhibet uomitum, & uentriflua medicamina, & sudorem mouentia, & urinalia, & phlebotomiam, atq; fricationem. Utitur etiam uino nõ aquato, & uisione cauteriũ, & hijs similibus; Lienicos uero phlebotomat & cataplasmatibus curat, utens digestibilibus cibis, & uino potat redolenti, & aceto, adhibita fricatione atq; unctiõne, & lauacro. Dat præterea bibendam mulsam aceto admixto, daucio, aut hysopo, uel thymo, aut capparidis radice, uel folijs, aut semine, aut ætheriæ herbæ semine, quam eryngion appellant, aut chamaelea, uel chamæpitys, aut absinthij, aut marrubij; adhibens etiam uomitum. *Praxagoras.*

Erasistratus. tus autem in icorosis præcidens superpositas icoris cutes atq; membranã, utitur medicaminibus quæ ipsum iecur late amplectantur: Tunc uentrem deducit audaciter partem patientẽ nudans. Item aliqui Aesclepiadis sectatores gestationes & lauacra, & uaporationes cataplasmarum, atq; malagmatum exciuserunt in icorosis, suspicantes tenuissimorũ corpusculorum fore consensum, hoc est spiritus, quem leptomerian eorum Princeps appellauit, atq; in egestorum constrictiõne falsitate causarum adiutoria magna recusantes. Themison uero secundo libro Tardarum passionum plurima in hijs methodico rigore ordinauit, sed proterua atque caduca intentione, etiam ex talo eiusdem partis phlebotomari iubet ægrotantes, atq; alternis uel interpositis duobus diebus sanguinis interea fieri detractiõnem: Vulnerandam quoq; icoris partem ex superficie medicamine uel cauteribus existimat: & concedit esse quædam propria lienis adiutoria, ob eius firmitatem, hoc est, quæ fuerint uehemẽtia, ut cataplasmata, uel uisiones, eo concedens, ut etiam ipsum quoq; lienem igneo cauteri transpungendum probet tribus uel quatuor locis, non aduertens, quia pro magnitudine passionis ac uirium corporis extenduntur, atq; indulgentur adiutoria, & non pro specie patientis partis: Siquidem quædam quæ natura difficilem habuerint sensum, & propterea nõ facile tactum accipiant, morbo tentata sensibilia cæteris fiant, ut est plantæ cauum, quod tumore dolidum, atq; omnino sensibile & attentum fiet; Atq; rursus ea quæ natura facile sentiunt, difficiliõs sensus passionis efficiuntur causa. Quo fiet ut sit iuxta regulam methodicam explosum, ut qui intentione cœnotetarum ducitur, corporis facile ne aut difficile sentiant curent, sicut latius de cœnotetis scribentes docebimus. Thessalus uero secundo Regulari libro omni ex parte immutatam, atq; eandem icorosis & lienosis formã tradidit curationis. Sed quia plurimæ atq; uariæ hijs uisceribus irruit speciales passiones, ut arquatius, siue aurigo, quam Græci icteron uocant, & cachexia, uel atrophia, atq; hydrops, de hijs nunc ordinare curabimus.

DE AVRIGINE SIVE ARQVATO MORBO,
quem uulgo morbum regium uocant, Græci icteron
appellant.

C A P : V.

P Assio uocabulum sumpsit secundum Græcos ab animalis nomine, quod sit coloris fellei. Fit autem ex antecedenti iugi indigestione, uel medicaminibus uentrifluis potu datis, atque permanentibus, & minime exclusis. Sequitur in passione constitutis mutatio coloris in fellis qualitatem, quæ primo apparet, ac magis uideatur in albidis partibus oculorum, atque plantarum talis, uel uenis quæ sub lingua sunt. Ventris quoque abstinentia, uel egestio

A uel egestio albida atque argillosa. Vrina etiam crassior & crocea, oris amarior
 sitis, cibi fastidium, grauedo, & piger atque segnis uisus, insolitus motus, animi
 difficultas, pruritus & ariditas corporis, & ueluti exustione solis aspera cutis su-
 perfacies. Saep̄ etiam iccoris tumentis inflatio, siue saxea durities. Difficile autē
 ac rarissime splenis, uel stomachi consensus etiam: Ex hijs enim plerisque uisum
 & istam fieri passionem, quae sit quidem facile sanabilis, ceterum neque ita felleū
 faciat corpus. Fit praeterea nunc cum febribus, nunc sine febribus, & nunc cele-
 riter circumscrip̄ta, nunc corporibus intardans, & propterea chronia appellata.
 Conuenit igitur cum primum corpus inuaserit siue tardauerit, & in superpositi-
 onem ueniens fuerit apprehensa, eam adhibere curationē, quam de tumoribus
 in corporibus in torpore constitutis saep̄ memorauimus. Denique si uehemens
 fuerit, etiam phlebotomiae usus non reprobatur. In lenimento uero, corporis exer-
 citio, atque cibis digestilibus resumēdos ducimus aegrotantes: Tum ad recorpo-
 ratiuam uenimus curationē, prouidentes ut adiutorijs localibus, si qua durities
 in uisceribus fuerit, hoc est, in iccore, uel stomacho, aut liene, sicut superius do-
 cuimus, destruat̄ur: Sic enim cum passionis genus fuerit amputatū, etiam color
 naturalis corpori reddetur. Coniiciēda sunt eius praeterea accidentia, quae Graeci
 symptomata uocant, cum generali congrua curatione, id est, ut fel diffusum re-
 corporatione adhibita detergentes uarie deducamus, nunc clysteribus acerrimis, συμπύματα
 nunc absinthio potu dato, uel intybi agrestis succo uno uel duobus cy-
 athis singularibus. Ac si declinationis tempus permiserit, etiam cum uino ali-
 quando ipsa quoque intyba comedenda probamus cocta uel incocta. Item aspa-
 ragum uel daucum, aut foeniculum, & ob plurimam oculorum infectionē erit ster-
B nutatio commouenda, medicaminibus scilicet, quae Graeci ptarmica uocauerunt, πταρμικά
 Item naribus infundendum, priusquam in lauacrum ueniant aegrotantes, ut qui-
 dam probant, struthium cum lacte, & ad speciem referentes, alinino uel huma-
 no. Similiter etiam elaterium quod appellant, hoc est cucumeris agrestis succū,
 Item cyclamini cum eodem lacte: Fertur enim statim per nares, quae uultū te-
 nuerat fellis infectio, & magis si aeger ingrediens calidas cellas feruens descen-
 derit solium, atque quiescēs diurno tempore aqua calida fuerit uaporatus, adhi-
 bitis aliquādo etiam apophlegmatismis, quorum materiā saep̄ memorauimus. ἀποφλεγμα-
τισμοί.
 Item hijs quae superficiem corporis laceffendo iaculare uidentur, quae appellata
 sunt anastomatica, & propterea recorporatiua, in sudorē prouocantia fellis in-
 fectionē, hoc est, dropax iugiter adhibitus, uel solis feruor torridus, quem Graeci
 heliosin appellant. Item naturalium aquarum exhalatio, uel medicaminū su-
ἡλίωσις.
 dorem mouentium usus. Aspergendum denique corpus struthio, nitro, sulphu-
 re, & hijs asperсионibus quae ob pruritus corporis adinuenta sunt, à Graecis sym-
 pasmata appellata, feruentiore aqua fouendi aegrotantes: Sic enim seruata regu-
συμψασματα
 la generali etiam accidentia passionis curabuntur: Non enim haec solis in acu-
 tis erunt passionibus obseruanda, uerum etiam in tardis, quas Graeci chronias
 uocant. Utendum etiam aëris mutatione & gestatione uaria, & littoraria mora-
 tione: animi quoque laxamento ac iucunditate, & aquarum naturalium uolu-
 prate, natatione uaria, & assiduo uomitu, simplici, atque radicibus commoto.
 Item drimyphagia, in qua praeter ceteris capparum magis usus approbatur, & ace-
 tum squilliticum, in quo sit infusa anchusa herba, & bulbi, & squilla igne tor-
 rida, id est subassata, cum melle electario data. Vinum praeterea tenue pro-
 bamus, & perseverante passione helleboro decocto corpus agitandum, uel
 si oportuerit, bibendum damus medicamen ex herbo & ceruino cornu, in
 cotylae

Corylæ quantitatem cum tribus cyathis mulsæ: in hijs qui adiuncta febre uexantur, uel conditi in hijs qui sine febre afficiuntur. Sed uitandam probamus frequentem, & uariam medicaminū potationē, quæ fella deducere promittuntur, siue uentrisflua, siue urinalia: Etenim litis extenditur, & solidioris cibi fastidium duplicatur, & corporis fortitudo minuitur, atq; cibi accepti corrumpuntur, & omnis corporis materia adulterio medicaminū deterior fit, cum habitudo, ut supra diximus, omnis fuerit immutata. Quod facere uidemus eos, qui sæpissime ac iugiter herpillum dari probauerunt, & absinthium, & aloën, & diagridium, & coloquintida, uel ex aloë & coloquintida hieram confectā. Item ex amygdalis & absinthio, & aniso trochiscos confectos, & decoctiones recentis mulsi ex uino confecti, cum hyperico, uel aristolochia longa, uel herba adianto, quam Latini capillum Veneris uocant, uel cicere albo: Aliquando etiam hæc mandenda probauerunt. Item rubea, quam Græci erythrodanon uocant, uel struthium tritū cum fico arido, uel palmulis, aut sulphure in ouis sorbilibus in parui cochlearis quantitate: aut certe ceruini cornu elimatū puluerem drachmā unam, cum cyatho uno, & aquæ cyathis duobus, uel nepete, quæ Græci calaminthen uocant, aut radicibus pastinacæ, quam staphylen appellant, decoctis in uini heminā, & dimidiam, donec ad tertiæ partis liquoris ueniat quantitātē. Ex quo dandum probat cyathum unū cum aquæ cyathis tribus aut quinq; cum dauci semine: aut apiū aut zingiber, meu, uel asarum, aut radicē herbæ brionia. Item seseli & libani herbæ infusionem uel decoctionē, & trochiscos ex herpillo uel fœniculo cōfectos, uel ex aristolochia, quos diherpillum, uel diamaratū, & diaristolochian appellant: Horum enim uaria multitudo, uel usus frequens, causa sæpe ipsius fuit faciendæ passionis: Non enim quoniam fellis detractio facta, illico curationis est causa, nisi totius quoq; passionis fuerit destructio consecuta: Sic igitur hijs utendum erit, ut supra demonstrauimus. Item quidā Veneris probauerunt adhibendum usum, laxationē carnis faciendam æstimantes. Ex quibus est Titus, Asclepiadis sectator, & Themison.

Titus.
Themison.

Dum usum, laxationē carnis faciendam æstimantes. Ex quibus est Titus, Asclepiadis sectator, & Themison. Sed est hoc neruositatis uexabile: quippe cū fortitudinem corporis tollat, quæ magis est ægrotantibus adquirenda. Item alij aurum iugiter aspicere uel intueri ægrotos præceperunt, siue aureos colores. Hijs deniq; etiam operimentis utendum laudauerunt: si quidem similia rapiantur, & propterea morbi, siue colorū, aut fellis migrantia in alias possit transire materias earum concordantes colores, non conijcentes quod sit magis credibile externa in ægrotum facilius transire: Quippe cum uiarum densitate superficie corporis clausa interiora teneantur, uel certe similitudo magis passionis possit prouocare uirtutem occultæ suasionis admonitione superata: Semper enim memoratōne passionū tristes ac mœsti necessariō fiunt ægrotantes: quæ maxima causa est augendæ passionis. Est autem maximū adiutorium, & magis utilis ægrotantibus animi purissima laxatio, siue serenitas. Erit præterea perseverante passione etiam longa nauigatio curanda, & unctio, adhibito præceptore, quo assidua defricatione & plenissima fieri resumptio possit.

DE CACHEXIA.

CAP: VI.

Cachexia.
Laxia.
681.

Cachexia nomen sumpsit à quodam corporis habitu malo: Cachian enim uitium uel uexationem Græci uocauerunt, hexin habitudinem. Sed principaliter eius curationē ante Themisonem nullus ordinauit: Ipsam nanq; secundo libro Tardarum passionū, itemq; primo atque quarto Epistolarum memorauit. Item Thessalus secundo